

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Zielonej Górze

LZG.410.012.02.2021

**Pan
Roman Pikulski
Komendant Powiatowy Państwowej Straży
Pożarnej w Kamieniu Pomorskim**

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

P/21/052 – Ochrona przeciwpożarowa w parkach narodowych

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej w Kamieniu Pomorskim (dalej: Komenda), ul. Wolińska 7, 72-400 Kamień Pomorski
Kierownik jednostki kontrolowanej	Roman Pikulski, Komendant Powiatowy Państwowej Straży Pożarnej w Kamieniu Pomorskim od 21 września 2018 r. (dalej: Komendant). Wcześniej: Tomasz Weremczuk, Komendant od dnia 27 kwietnia 2012 r.
Zakres przedmiotowy kontroli	Nadzór Państwowej Straży Pożarnej nad zabezpieczeniem przeciwpożarowym Wolińskiego Parku Narodowego.
Okres objęty kontrolą	Od 1 stycznia 2018 r. do dnia zakończenia kontroli, z wykorzystaniem dowodów sporządzonych przed tym okresem.
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ¹
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Zielonej Górze
Kontroler	Natalia Kajzer – doradca ekonomiczny, upoważnienie do kontroli nr LZG/55/2021 z 8 lipca 2021 r.

(akta kontroli str. 1-3)

¹ Dz. U. z 2020 r. poz. 1200, dalej: ustawa o NIK.

II. Ocena ogólna² kontrolowanej działalności

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia działalność Komendy w skontrolowanym zakresie.

W szczególności w okresie objętym kontrolą w planie czynności kontrolno-rozpoznawczych zaplanowano przeprowadzenie kontroli w zakresie zabezpieczenia przeciwpożarowego Wolińskiego Parku Narodowego (dalej: Park) oraz przeprowadzono kontrolę na polecenie Komendanta Wojewódzkiego PSP, która nie wykazała nieprawidłowości. Komendant corocznie uzgadniał aktualizowane przez Park Sposoby postępowania na wypadek pożaru, z wyjątkiem 2019 r., co wynikało z braku aktualizacji ww. dokumentu. W dotychczas obowiązującym Powiatowym planie ratowniczym nie wskazywano zadań, mogących wspomagać organizację działań ratowniczych, które mógłby realizować Park. Jednakże w toku kontroli Komendant opracował stosowną jego aktualizację.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego kontrolowanej działalności

OBSZAR

Nadzór Państwowej Straży Pożarnej nad zabezpieczeniem przeciwpożarowym Wolińskiego Parku Narodowego

Opis stanu faktycznego

1. Na podstawie § 2 rozporządzenia z dnia 24 października 2005 r. Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji (dalej: MSWiA) w sprawie czynności kontrolno-rozpoznawczych przeprowadzanych przez Państwową Straż Pożarną³, Komenda w latach 2018-2021 opracowała roczne plany czynności kontrolno-rozpoznawczych. Przeprowadzenie kontroli podstawowej przestrzegania przepisów przeciwpożarowych przez Park uwzględniono w planie na III kwartał 2021 r.

(akta kontroli: str. 4-18)

2. W dniu 1 czerwca 2020 r. Komenda przeprowadziła czynności kontrolno-rozpoznawcze w Parku. Podstawą przeprowadzenia czynności było pismo Komendanta Wojewódzkiego PSP w Szczecinie z dnia 6 maja 2020 r.⁴ w sprawie działań na rzecz ochrony przeciwpożarowej w lasach, w związku z poleceniem Komendanta Głównego PSP w sprawie zintensyfikowania działań na rzecz rozpoznania możliwości i warunków prowadzenia działań ratowniczych w lasach.

Czynności kontrolno-rozpoznawcze obejmowały: kontrolę przestrzegania przepisów przeciwpożarowych oraz rozpoznawanie możliwości i warunków prowadzenia działań ratowniczych przez jednostki ochrony przeciwpożarowej. Dokonano oceny m.in. dojazdów i oznakowania punktów czerpania wody, stanu dróg i dojazdów pożarowych, stanu pasów przeciwpożarowych, wyposażenia punktu obserwacyjnego oraz stanu wyposażenia bazy sprzętu przeciwpożarowego. W wyniku czynności nie stwierdzono nieprawidłowości oraz nie sformułowano uwag ani zaleceń.

(akta kontroli: str. 19-23)

3. Komendant co roku uzgadniał (z wyjątkiem 2019 r.) opracowane i aktualizowane przez Park Sposoby postępowania na wypadek powstania pożaru, klęski żywiołowej lub innego miejscowego zagrożenia, o których mowa w art. 4 ust. 1 pkt 7 ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej⁵. Dokument ten był również uzgadniany z Komendantem Miejskim PSP w Świnoujściu, w którego właściwości znajdowała się część terenu Parku obejmująca wyspy Wstecznej Deltą Świny. W latach 2018-2021 nie wnoszono uwag do ww. opracowania. Komendant wyjaśnił, że nie uzgadniano Sposobów

² Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

³ Dz. U. z 2005 r. Nr 225, poz. 1934.

⁴ WZ.0754.33.1.2020.

⁵ Dz. U. z 2021 r. poz. 869.

postępowania (...) w 2019 r. ponieważ nie wprowadzano żadnych aktualizacji, obowiązywał dokument z 2018 r.

(akta kontroli: str. 24-35, 40-41)

Ponadto Komendant uzgodnił opracowany przez Park Plan Ochrony Przeciwpożarowej Wolińskiego Parku Narodowego na lata 2018-2038. Uwagi wniesione przez Komendę na etapie uzgadniania zostały uwzględnione w Planie.

(akta kontroli: str. 35-38)

4. W okresie objętym kontrolą obowiązywał opracowany i pozytywnie zaopiniowany przez Wojewódzką Komendę PSP w 2012 r. Powiatowy plan ratowniczy, o którym mowa w § 7 rozporządzenia MSWiA z dnia 3 lipca 2017 r. w sprawie szczegółowej organizacji krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego⁶. Plan został zatwierdzony przez Starostę Kamieńskiego (aktualna wersja – zatwierdzona 13 maja 2021 r.). W Powiatowym planie ratowniczym nie wskazano zadań jakie mógłby realizować Park.

Z wyjaśnień Komendanta wynikało, że Powiatowy plan ratowniczy ma na celu wspomaganie organizacji działań ratowniczych w czasie katastrof, klęsk żywiołowych i zdarzeń nadzwyczajnych. Tworzony jest na podstawie rozporządzenia MSWiA z 3 lipca 2017 r. oraz analizy zagrożeń i zabezpieczenia operacyjnego powiatu przy wykorzystaniu arkuszy kalkulacyjnych oraz wskaźnika zagrożenia dla poszczególnych gmin powiatu. W planie nie ma jednostkowych rozwiązań np. tylko dla Parku. Zasady oraz procedury ratownicze zawarte w planie opracowane są dla całego powiatu z uwzględnieniem zagrożeń poszczególnych gmin. Z kolei procedury i zadania dla pracowników Parku zawarto w Sposobach postępowania na wypadek powstania pożaru lasu.

Jednocześnie Komendant stwierdził, że: dotychczasowe nieliczne zdarzenia odnotowane na terenie Parku realizowane były w oparciu o procedury ujęte w Powiatowym planie ratowniczym i nie uzasadniały konieczności formalizowania działań podejmowanych we współpracy z Parkiem. Nie uzasadniała tego również analiza zagrożeń będąca podstawą sporządzenia i aktualizacji Planu. Jednak po ponownej analizie zapisów Powiatowego planu ratowniczego zaproponowałem zaktualizowanie wykazu zadań realizowanych przez podmioty ratownicze oraz inne podmioty mogące wspomagać organizację działań ratowniczych. W tym zakresie Powiatowy plan ratowniczy zostanie uzupełniony o wykaz zadań realizowanych przez Woliński Park Narodowy. (...) Niemniej jednak przyjęcie, że Park będzie zaangażowany w realizację działań ratowniczo-gaśniczych, z uwagi na fakt, iż nie wynika to z zadań ustawowych, wymaga uzgodnienia z administracją Parku, Komendą Wojewódzką PSP oraz zatwierdzenia przez Starostę Kamieńskiego. Dlatego też po stosownych uzgodnieniach, na podstawie § 7 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia MSWiA ww. plan zostanie przedłożony do zaopiniowania przez Zachodniopomorskiego Komendanta Wojewódzkiego PSP oraz do zatwierdzenia przez Starostę Powiatu Kamieńskiego.

(akta kontroli: str. 42-48, 49-51, 54-57)

W toku kontroli sporządzono aktualizację Powiatowego planu ratowniczego w części zadania realizowane przez podmioty ratownicze oraz inne podmioty mogące wspomagać organizację działań ratowniczych (pkt 1.2.4 – Administracja lasów i Wolińskiego Parku Narodowego) poprzez wskazanie następujących zadań:

- 1) pilotowanie w obszarach leśnych jednostek biorących udział w akcji ratowniczo-gaśniczej;
- 2) zapewnienie map terenów leśnych w odpowiedniej ilości na potrzeby akcji ratowniczo-gaśniczej;
- 3) udostępnianie łączności radiotelefonicznej, stacjonarnej samochodowej i przewoźnej;
- 4) włączanie do akcji sił i środków znajdujących się w dyspozycji jednostek terenowych i firm pracujących na rzecz tych jednostek;
- 5) zabezpieczenie powierzchni pożarowych w zakresie oborywania;

⁶ Dz. U. poz. 1319, ze zm.

- 6) wykonanie przycinek umożliwiających dojazd sprzętu;
- 7) udział w ewakuacji ludzi i mienia z zagrożonych pożarami budynków lub terenów;
- 8) udział w pracach sztabu akcji.

(akta kontroli: str. 56)

5. W okresie objętym kontrolą na terenie Parku nie wystąpiły pożary ekosystemów leśnych i nieleśnych. Odnotowano jedynie pojedyncze zdarzenia obejmujące pożar śmieci, śmietnika oraz drzewa na plaży.

(akta kontroli: str. 39)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

IV. Uwagi i wnioski

Najwyższa Izba Kontroli nie formułuje uwag i wniosków.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK, kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Zielonej Górze. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Zielona Góra, dnia 28 października 2021 r.

Kontroler:

Natalia Kajzer
Doradca ekonomiczny

p.o. DYREKTORA DELEGATURY
Najwyższej Izby Kontroli w Zielonej Górze
Włodzimierz Stobrawa

.....
podpis

.....
podpis